ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ

ХАЛҚ ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

60111800 –ХОРИЖИЙ ТИЛ ВА АДАБИЁТ (ИНГЛИЗ ТИЛИ)

бакалавриат таълим йўналишининг

МАЛАКА ТАЛАБЛАРИ

Тошкент - 2022

ЎзР ОЎМТВ
Буйруқ № 302
"9" 09 2022 йил

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент давлат педагогика университети.

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги _____ бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2022 йил «29» 08 даги 5 - сонли йиғилишида маъқулланган.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2022 йил «9» 09 даги 302 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълим вазирлиги ва Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаби олий таълимнинг Давлат таълим стандарти, Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкаси ва касб стандартларига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий ҳужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида Малака талабини расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Халқ таълим вазирлиги ва Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

1.1. Қўлланиш соҳаси.....4
1.1.1. 60111800 – Хорижий тил ва адабиёт (инглиз тили) таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши. 4
1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....4
1.2. 60111800 – Хорижий тил ва адабиёт (инглиз тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи.....5
1.2.1. 60111800 – Хорижий тил ва адабиёт (инглиз тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари.....5
1.2.2. 60111800 – Хорижий тил ва адабиёт (инглиз тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари..... 5
1.2.3. 60111800 – Хорижий тил ва адабиёт (инглиз тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари.....6
1.2.4. 60111800 – Хорижий тил ва адабиёт (инглиз тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.....6
2. 60111800 – Хорижий тил ва адабиёт (инглиз тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар.....9
2.1. Битирувчи қуйидаги умуммаданий компетенцияларга эга бўлиши лозим..... 9
2.2. Касбий компетенциялар.....10
2.3. Фанга доир компетенциялар..... 11
Библиографик маълумотлар.....

1. 60111800 – Хорижий таълим ва адабиёт (инглиз тили) бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи

60111800 – Хорижий таълим ва адабиёт (инглиз тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш миллий малака рамкаси, касб стандартлари, кадрлар буюртмачилари талаб ва эҳтиёжларидан келиб чиқиб кундузги шаклда амалга оширилади.

Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади.

Кундузги таълимда бакалавриат дастурининг меёрий муддати 4 йил.

Бакалавриат ўқув дастурининг ҳажми таълим шакли (кундузги) фойдаланиладиган таълим технологияларидан қатъий назар 240 кредит бирлигини ташкил этади.

Бир ўқув йили учун бакалавриат таълим дастурининг хажми 60 кредитни ташкил этади.

Мазкур йўналиш доирасида ўқув дастурлари ўзаро яқин бўлган бакалавриат таълим йўналишлари бўйича асосий ва қўшимча мутахассислик (квалификация) бериш амалга оширилиши мумкин. Академик гуруҳ танлови асосидаги траекторияга кўра квалификация университет илмий кенгаши томонидан тасдиқланади. Қўшимча мутахассислик (квалификация) учун ўқув режанинг танлов фанлари таркибидан 40-60 кредит миқдорида ўқув ташкил қилиниши назарда тутилади.

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. 60111800 – Хорижий таълим ва адабиёт (инглиз тили) таълим йўналиши Малака талабининг қўлланиши.

Малака талаби 60111800 – Хорижий таълим ва адабиёт (инглиз тили) таълим йўналиши бўйича олий маълумотли бакалаврлар тайёрлаш ўқув режа ва фан дастурларининг ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги барча олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- 60111800 – Хорижий таълим ва адабиёт (инглиз тили) таълим йўналиш бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютуқларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чиқиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул олий таълим муассасаларининг профессор - ўқитувчилари;

– таълим йўналишининг ўқув режа ва фан дастурларини ўзлаштириш бўйича ўқув-тарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талабалари;

– ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари);

– битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация ва имтиҳон комиссиялари;

– олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

– олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли Давлат органлари;

– таълим йўналиши (таркиби)нинг бакалавриат таълим йўналишларидан бирини ихтиёрий танлаш ҳуқуқига эга бўлган абитуриентлар ва бошқа манфаатдорлар.

1.2. 60111800 – Хорижий таълим ва адабиёт (инглиз тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг таснифи

1.2.1. 60111800 – Хорижий таълим ва адабиёт (инглиз тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

- умумий ўрта таълим мактаб ўқитувчиси касб стандартига мувофиқ умумий ўрта таълимда инглиз тили ўқитувчиси бўлиб фаолият юритиши, ҳамда инглиз тили бўйича методист мақомида педагогик фаолият олиб бориш;

- ўрта махсус ва профессионал таълимда инглиз тили ўқитувчиси бўлиб фаолият юритиши, ҳамда инглиз тили бўйича методисти сифатида педагогик фаолият олиб бориш,

- Ўзбекистон Республикаси фанлар академияси ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларида ҳамда мустақил тадқиқотчи сифатида илмий-педагогик тадқиқот ишлари билан шуғулланиш;

умумий ўрта таълим мактаби директори касб стандартига мувофиқ таълим муассасасини бошқариш;

- умумий ўрта таълим мактаби, профессионал таълим муассасалари, олий таълимда лаборант, кабинет мудири сифатида фаолият юритиш

- таълимий-маданий хизмат кўрсатувчи хусусий маданий марказлари ва нодавлат халқаро ташкилотларда маслаҳатчи, менеджер, гид-таржимон, экскурсовод, кўргазма ташкилотчиси, журналист, публицист сифатида фаолият олиб бориш каби комплекс масалаларни мажмуасини қамраб олади.

1.2.2. 60111800 – Хорижий таълим ва адабиёт (инглиз тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг объектлари:

- умумий ўрта таълимда инглиз тили фанини ўқитиш жараёни; ўқитишнинг педагогик технологиялари ва методлари;

- инглиз тилининг назарий масалалари, ўқитиш методикаси;

- лойиҳалаштириш асосида ўқув жараёнини бошқариш технологиялари, маъруза, амалий ва лаборатория машғулотларини лойиҳалаштириш ва ташкил этиш жараёни, шахсий ва касбий ахборот майдонини шакллантириш жараёни, мактабдан ташқари таълим муассасалари таълим-тарбия жараёни; таълим соҳасидаги муаммолар ва уларнинг ечимларини топишни ташкил этиш жараёни; таълимни бошқариш ва педагогик жараённи ташкил этиш;

- мос ихтисослик бўйича илмий-тадқиқот жараёнлари, маънавий-маърифий тарғибот ишлари жараёнлари;

- мактабгача таълим, умумий ўрта таълим, олий таълим муассасаларида методик хизматни ташкил этиш жараёни;

- маҳалла, оила, кам таъминланган оила фарзандлари билан ишловчи идораларда методик маслаҳат хизматни ташкил этишнинг шакл, метод, педтехнологиялари.

1.2.3. 60111800 – Хорижий таълим ва адабиёт (инглиз тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг турлари

- *илмий педагогик;*
- *илмий-тадқиқот;*
- *маънавий-маърифий;*
- *ташкилий-бошқарув;*
- *психологик хизмат.*

Таълим йўналиши йўналишлари бўйича тайёрланган бакалаврлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. 60111800 – Хорижий таълим ва адабиёт (инглиз тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.

60111800 – Хорижий таълим ва адабиёт (инглиз тили) таълим йўналиши бўйича Миллий малака рамкасининг 6-малака даражаси ҳамда бакалавр касбий фаолиятининг соҳалари, объектлари ва турларига мувофиқ бакалавриат битирувчиси қуйидаги касбий вазифаларни бажаришга қадир бўлиши лозим:

Педагогик фаолиятида:

- ўқув жараёнини режалаштириш: ДТС ва ЎД ларининг мақсадларига мувофиқ ўқув режа ишлаб чиқиш, ўқувчиларнинг эхтиёжлари ва қизиқишларидан келиб чиқиб ўқув дастурларини мослаштириш, фанларни корреляция ва интеграция тамойилларига кўра режалаштириш, дарснинг аниқ мақсад ва натижаларига кўра дарс режасини ишлаб чиқиш, дифференциал ёндашув асосида дарс шакллари ва усулларини режалаштириш, ўқув, намойиш ва тарқатма материаллардан фойдаланишни режалаштириш;

- таълим самарадорлигини таъминлаш: дарс мақсадларига кўра ўқувчилар имкониятидан келиб чиқиб вазифаларни белгилаш, дарс мавзусига мос намойиш ва тарқатма материаллардан фойдаланиш, дарсда вақт тақсимотини тўғри режалаштириш, таълим жараёнида АКТдан унумли фойдаланиш, ўқувчиларнинг ўзлаштириш натижаларига кўра дарсни ташкил этиш ва таълим беришдаги ёндашувларнинг самарадорлигини таҳлил қилиш, ўқувчиларнинг таълимий мақсадлари ва ёш хусусиятларига мос келадиган ўқитиш усуллари ва ёндашувларни танлаш, ўқитишнинг фаол усулларидан фойдаланиш, ўқувчиларнинг асосий компетенциялари ва ҳаётий кўникмаларини ривожлантиришга йўналтирилган усуллардан фойдаланиш, ўқувчиларнинг жамоавий ва лойихавий ишларини ташкил этишўз-ўзини назорат қилиш кўникмаларидан фойдаланиш, ўқувчиларга дифференциал ёрдам бериш, назария ва амалиёт уйғунлигини таъминлаш, ўқувчиларни мустақил фикрлаш имкониятини яратиш, дарсда мотивацияга эришиш, синфда самарали мулоқотга эришиш;

- ўзлаштиришни баҳолаш ва қайта алоқани тақдим этиш: таълим натижаларини баҳолаш учун турли усул ва воситалардан фойдаланиш, таълим натижаларини диагностика қилиш учун турли усул ва воситалардан фойдаланиш, таълим натижаларини тахлил қилиш, дарс режаси ва усулларини мослаштиришда таҳлил натижаларидан фойдаланиш, баҳолаш мезонларини билиши ва амалда қўллай олиши, мавжуд муаммоларни аниқлай олиши ва тахлил қилиш

- тарбиявий фаолиятни ташкил этиш: тарбиявий ишларнинг замонавий, интерактив шакл ва усулларини машғулот ҳамда синфдан ташқари ишларда қўллаш, тарбиявий ишларда ўқувчиларнинг жинси, ёши, маданий ва индивидуал хусусиятларини инобатга олиши, таълим муассасасининг устави ва ички тартиб қоиадаларига мувофиқ ўқувчилар учун аниқ одоб-ахлоқ қоидаларини ўрнатиш, ижтимоий соғлом мухитни ярата олиш, ўқувчиларда когнитив фаоллик, мустақиллик, ташаббускорлик, ижодкорлик фуқаролик позицияси, меҳнатга лаёқати, соғлом ва хавфсиз турмуш тарзи маданиятини ривожлантириш

- хавфсиз ривожлантирувчи таълим муҳитини яратиш ва таъминлаш: Ўқувчилар орасида ўзаро ҳурмат муҳитини яратиш, ўқувчиларга синф ҳаётида

тенг имкониятлар яратса, низоли вазиятларда оптимал ечимли қарор чиқара олиши, ўқувчилар билан индивидуал ишлар олиб бориши, замонавий оммавий ахборот воситалари дунёсида хавфсиз ишлашга ёрдам бера олиш;

- ўз-ўзини ривожлантириш ва касбий ўсиш: мунтазам малака ошириш курсаридан ўтиш, фанга оид адабиётлар билан танишиб, янги билимларни амалиётда қўллаш, касбий фаолият юзасидан семинар ва тренингларда иштирок этиш ҳамда ташкил этиш, ўзаро дарсларда қатнашиш, дарсларни таҳлил қилиш, очиқ дарслар ўтказиш, касбий фаолиятда керакли ўзгаришларни амалга ошириш;

- ҳамкасблар ва таълим олувчиларнинг ота-оналари (уларнинг ўрнини босувчи шахслар) билан ҳамкорлик ўрнатиш: ўқувчиларнинг ота-оналарини (уларнинг ўрнини босувчи шахсларни) таълим жараёнига мактаб ҳаётига жалб қилиш, ўқувчиларнинг ота-оналарини (уларнинг ўрнини босувчи шахсларни) ўқувчиларни ривожланиши ва таълим муҳити тўғрисида қарор қабул қилишда иштирок этишга жалб этиш, тарбиявий муаммоларни ҳал қилишда ва ўқувчиларни ҳаётга тайёрлашда бошқа педагогик ходимлар ва мутахассислар, жамоат ташкилотлари ва бўлимлари (Ёшлар иттифоқи) билан ҳамкорлик қилиш;

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

- инглиз тили (ва адабиёти) соҳасида илмий-тадқиқот институтлари ва илмий марказларда таълим йўналишидаги фанлар ва уларни ўқитиш методикасига оид мавзуларда тадқиқот олиб бориш;

– инглиз тили (ва адабиёти) фанларига доир интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш ҳамда амалиётга бевосита тадбиқ этиш;

– инглиз тили (ва адабиёти) таълим йўналишларидаги фанларга оид илмий тўпламлар, маҳаллий ва чет эл илмий-тадқиқот ютуқларини ўрганиш;

– илмий-тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда қатнашиш;

– маълумотларни жамлаш, қайта тайёрлаш, мавзу бўйича илмий маълумотларни тизимли таҳлил қилиш;

– Инглиз тили ва адабиётига доир тадқиқот натижалари ва ишланмаларини татбиқ этиш қобилиятларига эга бўлиши керак.

Маънавий-маърифий фаолиятида:

– маънавий-маърифий ишларни режалаштира олиши, уни ташкил этиш методикасини эгаллаш, ўқувчилар онгига янги тараққиёт стратегияси ғоясини сингдириш;

– ўқувчиларда мафкуравий ва ахборот хуружларига қарши иммунитетни юзага келтириш метод ва технологияларини билиши;

– глобаллашув шароитида кечаётган жараёнларда ахборот коммуникация технологияларининг ўрни ва таъсири ҳақида тушунтириш ишларини олиб бориш;

– маҳаллаларда маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича индивидуал суҳбат ўтказиш;

– миллий урф-одат ва маросимларни ўтказишда, умуминсоний қадриятлар, меҳр-мурувват, бағрикенглик, ватанпарварлик, садоқат каби юксак инсоний фазилатларни очиб бериш қобилиятларига эга бўлиши керак.

Ташкилий-бошқарув фаолиятда:

– педагогик ва ахборот технологиялардан фойдаланган ҳолда таълим жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш механизмларини ишлаб чиқиш;

– атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;

– жамоада ижтимоий ва маънавий-маърифий ишларни ташкил этиш ва бошқариш;

– фикрлар ҳар хил бўлган шароитда тўғри қарор қабул қилиш;

– бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишнинг натижаларини баҳолаш қобилиятларига эга бўлиш.

2. 60111800 – Хорижий таълим ва адабиёт (инглиз тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қуйидаги талаблар

2.1. Битирувчи қуйидаги **умуммаданий компетенцияларга** эга бўлиши лозим:

2.1.1. Шахсий ўсишга интилишни шакллантириш ва объектив баҳолаш, шунингдек, таълим олувчиларнинг интеллектуал ривожланиш даражасини ошириш кўникмаларига қобилиятлилик.

2.1.2. Ижтимоий ва касбий вазифаларни ҳал этишда ижтимоий, гуманитар ва иқтисодий фанларнинг асосий қоидалари ва методларидан фойдаланишга қобилиятлилик.

2.1.3. Инглиз тилида сўзлашувчиларнинг ижтимоий ва нутқий хулқ-атворининг миллий ва маданий хусусиятлари, уларнинг урф-одатлари, одоби, ижтимоий стереотиплари, тарихи ва маданияти, шунингдек ушбу билимлардан мулоқотда фойдаланиш усулларидан бохабарлик.

2.1.4. Мулоқотга киришиш ва махсус матнларни тушуниш учун инглиз тилдаги билимлардан фойдаланиш.

2.1.5. Ахборотни олиш, саралаш, сақлаш ва қайта ишлаш метод, усул ва воситаларидан фойдаланиш ва медиасаводхонлик, глобал компьютер тармоқлар билан ишлаш кўникмаларига эгалик.

2.1.6. Ижтимоий ўзаро ҳаракатга киришишда таълим иштирокчиларининг этномаданий ўзига хосликларини ҳисобга олиш.

2.1.7. Ахлоқий меъёрлар ва маънавий маданиятни ўзлаштириш.

2.1.8. Илмий тадқиқотларни ташкил этиш, илмий билиш ютуқларига эришиш тамойилларини англаш;

2.1.9. Гигиена, меҳнат муҳофазаси ва ташқи таъсирлардан ҳимоя қилиш қоидалари талабларига мувофиқ, соғлом турмуш тарзи кўникмаларини шакллантиришга қобилиятлилик.

2.2. Касбий компетенциялар:

2.2.1. Ўқув-тарбия жараёнини моделлаштириш ва уни таълим амалиётига татбиқ этиш;

2.2.2. Турли ёш даврларида инсоннинг хулқ-атвори ва фаолиятини бошқаришнинг ўзига хосликлари, психик ва психофизиологик ривожланишнинг махсус қонуниятлари ҳамда индивидуал ўзига хосликларини ҳисобга олиш воситаларидан фойдланиш қобилиятига эгалик; ота-оналар(ёки уларнинг ўрнини босувчи шахслар) билан муносабатга кириша олиш;

2.2.3. Методик ва педагогик тадқиқотларнинг миқдор ва сифат методларини эгаллаганлик;

2.2.4. Турли ёш гуруҳидаги болаларнинг ривожланиши, мулоқоти, фаолиятини ташхис этиш методларидан фойдаланиш қобилиятига эгалик;

2.2.5. Ўқитиш, тарбия, ривожланишнинг турли назарияларига доир билимлар, таълимнинг турли босқичларида ўқитиш дастурларидан фойдаланиш қобилияти;

2.2.6. Болаларнинг хилма-хил фаолиятини ташкил этиш усулларини эгаллаганлик;

2.2.7. Таълим жараёни субъектларининг биргаликдаги ҳамкорликдаги фаолияти ва шахслараро ўзаро ҳаракатини ташкил этиш усулларини эгаллаганлик;

2.2.8. Педагоглик касбининг юксак ижтимоий аҳамият касб этишини тушуниш, касбий этика тамойилларига риоя қилиш;

2.2.9. Жамиятнинг ижтимоий-маданий тузилмасининг ўзига хосликлари, шунингдек, миллий тарбиянинг қонуният ва тамойилларини ҳисобга олган ҳолда, кўп маданиятлилик муҳитида касбий фаолиятни ташкил этиш усулларини эгаллаш;

2.2.10. Касбий вазифаларни ҳал этишда фанлараро ва ваколатли тузилмаларнинг биргаликдаги фаолиятида иштирок этишга қобилиятлилик;

2.2.11. Касбий фаолиятда бола ҳуқуқлари тўғрисидаги асосий халқаро ва миллий меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлардан фойдаланиш қобилияти;

2.2.12. Танқидий фикрлаш методикасини ўзлаштирганлик;

2.2.13. Инклюзив таълимга қадриятли муносабатнинг таркиб топганлиги; узоқ вақт даволанишга муҳтож ўқувчилар билан ишлаш (госпитал педагогика) технологиясига эга бўлиши;

2.2.14. Таълим олувчиларга ўзгарувчан меҳнат бозори талабларига мослашувчанликка доир компетенцияларни ривожлантиришга ёрдам берадиган ва фаол фуқаролик позициясини шакллантиришга имкон берадиган натижавийлик ва мобилликка йўналтирилган ўқитишга қобилиятлилик.

2.3.Фанга доир компетенциялар.

2.3.1. Тилни амалий эгаллаганлик даражаси, яъни фикрни оғзаки ва ёзма ифодалаш, бадиий ва публицистик адабиётларни аслида тўлиқ тушунган ҳолда ўқиш, нормал суратда айтилган нутқни тинглаб тушуниш қобилияти;

2.3.2. Коммуникатив компетенцияни таъминловчи тўғри талаффуз, интонация, етарлича сўз бойлиги ва иборлар, грамматик нормаларни билиш билан бир қаторда, нутқ услублари ажарата олиш, дарс вақтида сленг ёки китобий тилдан фойдаланмаслик қобилияти;

2.3.3. Умумий тилшуносликка оид билимлар, ўргатилаётган тил назарияси (фонетика, лексикология, грамматика, тил тарихи элементлари) ва ўқувчиларнинг она тилиси назариялари тўғрисида билимга эгалик;

2.3.4. Тили ўрганилаётган мамлакат маданияти, географияси, тарихи, адабиёти, тасвирий санъати, мусиқаси, оғзаки ижоди ва анъаналари хақида билимга эга бўлиши, ҳамда ўқувчиларнинг ватани билан ўрганилаётган тил соҳибларининг мамлакатлари билан ўрнатилган маданий ва бошқа алоқалар тўғрисида маълумотга эгалик;

2.3.5. Инглиз тили ва уни ўқитиш методикаси соҳасидаги янги маълумотларни таҳлил қилиш, таълим-тарбия жараёнига замонавий технологияларни қўллаш, педагогик фаолиятининг замонавий йўналишлари бўйича амалга тадқиқотлар сифатини тушунишни намоён қилишга қобилиятлилик;

2.3.6. Ўқувчиларнинг чет тил билиш даражаларини баҳолай олиш, ҳамда ўқувчиларнинг оғзаки ёки ёзма ифода учун эҳтиёжи бўлган тил компонентларини аниқлашга қобилиятлилик;

2.3.7. Тилни оддийдан мураккабга қўллашда кенг миқёсдаги стратегиялардан фойдаланган ҳолда дискурсни ташкил қилиш, ҳамда танқидий фикрни рағбатлантиришга қобилиятлилик;

2.3.8. Ўқувчиларнинг реал ҳаётий тажрибасидан фойдаланган ҳолда мақсадли инглиз тилини ўқитиш жараёнини мустақил равишда ташкил қилишга қобилиятлилик;

2.3.9. Инглиз тили ўқитиш методикаси фанининг ривожланиши, тарихи, педагогик технологиялар, ўқитиш методлари, ўқитиш воситаларини амалиётга

самарали қўллай олиши, таълимни ДТС меъёрлари, ўқув дастурларига кўра ташкил этиши, баҳолаш мезонларини тушуниши, халқаро баҳолаш тадқиқотларини билиши ва ўқувчиларнинг табиий-илмий саводхонлигини (PISA контекстлари) ривожлантириш фаолиятида замонавий таълим технологияларидан самарали фойдалана олиш кўникма ва малакаларига эга бўлиши;

Қўшимча квалификация фанлари:

2.3.10. Умумтаълим мактабларида ўқувчиларнинг тил тажрибаларини аниқлай олиш, ўқувчиларнинг ўзлаштиришларини таъминлаш мақсадида стратегик таҳлилни қўллаш, ўқувчиларда ўз-ўзини баҳолаш ва ўзаро баҳолаш тушунчасини шакллантириш орқали ўз таълимларига масъулиятни шакллантириш;

2.3.11. инглиз тилида фикрини аниқ ифодалаш, нутқини тақдимот орқали ифода этиш, чиройли ифодали нутқ, қўрқув ва уялиш ҳиссини енгиш, аниқ дикция ва мукаммал талаффуз, матнларни саводли ёзиш, аудиторияни бошқара олиш ва омма олдида нутқ сўзлаш қобилиятларини шакллантириш;

2.3.12. чет тил ўқитиш бўйича халқаро тан олинган ўқув услубий мажмуаларни ўрганиш орқали энг самарали ўқув материалларни танлаш, яратиш, мослаштириш ва улардан фойдаланиш ёки янги ўқув ресурсларини ишлаб чиқишга йўналтириш;

2.3.13. кутубхонада ўзини эркин ҳис қилиш, инглиз бадиий асарларини ўқишдан завқ олиш, ўқиган асарларини таҳлил қилиб улар ҳақида ўз нуқтаи назарига эга бўлиш, инглиз адабиёти тарихи даврлари ҳақида мулоҳаза этиш билан боғлиқ компетенцияларини ривожлантириш;

2.3.14. инглиз тилини ўқитишда корпусли ёндашувни амалга ошириш йўллари, унинг ривожланиш тенденциялари, муаммолари, истиқболи тўғрисида маълумотларни билиш ва улардан фойдаланиш;

2.3.14. Дарсдан ташқари тўгараклар ташкил этиш, амалий машғулотлар, клублар ташкил қилиш, ўқувчиларни фан олимпиадасига тайёрлаш, инглиз тили фани бўйича очиқ дарсларни ташкил этиш ҳамда ўтказишда соҳасидаги билимларни қўллай олиш қобилияти;

2.3.15. Бутун ҳаёт давомида илмий-педагогик ва кундалик-турмушда ўз-ўзини такомиллаштиришга қобилияти.

Касбий квалификациялар:

Умумий ўрта таълим мактаблари, ихтисослашган мактаблар, лицей ва профессионал таълим муассасаларида инглиз тили ва адабиёти фанларидан дарс бериш, таълим тизимида методист; халқаро ташкилотларда менеджер-маслаҳатчи, таржимон; маданий-маърифий тизимда гид-таржимон, экскурсовод, кўргазма ташкилотчиси, журналист, публицист; фанлар академияларида изланувчи-тадқиқотчи мутахассис квалификацияларига эга бўлиш мумкин.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланиши мақсадга мувофиқ:

Ўқув даврлари	Хафта тақсимоти
Назарий ва амалий таълим *Шу жумладан, аудитория (контактли) ва мустақил таълимнинг нисбати*	40-65% *40/60 нисбатдан* *50/50 % нисбатгача*
Аттестация	6-15%
Таътил	8-15%
Малакавий амалиёт	6-25%
Битирув малакавий иши	2-7%

Библиографик маълумотлар

УДК 54:371.3

Таянч сўзлар:

Давлат таълим стандарти, малака талаблари, ўқув режа, компетенция, модуль, касбий фаолият соҳаси, касбий фаолият объекти, касбий фаолият тури, амалиёт, амалиёт объекти, кадрлар сифати, юклама, юклама ҳажми

Малака талабини ишлаб чиқишда фойдаланилган касб стандарти:

Касб стандарти номи	Касбий фаолият тури	Касб стандартининг қайд қилиш рақами	Касб стандартини амалиётга жорий этиш санаси
Умумий ўрта таълим мактаб ўқитувчиси	Умумий ўрта таълим педагогик фаолият	Р.003.1286/И-21	23.08.2021 №332 ИЧ

Манба: Касб стандартлари реестри. Манба: Касб стандартлари реестри, https://prof-standart.uz/uz/profStandart/1291

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий турдош олий таълим муассасалари ҳамда кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент давлат педагогика университети

Ректор_____А.Киргизбаев

202__йил «_____»_____

М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Кадрлар буюртмачиси:

ОЎМТВ ҳузуридаги Олий таълимни ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор технологияларни талбиқ этиш маркази

Директор_____Ш.У.Якубов

202__йил «_____»_____

М.Ў.

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги ҳузуридаги Республика таълим маркази

Директор_____Ш.Ш.Саттаров

202__йил «_____»_____

М.Ў.

Жиззах давлат педагогика университети

Ректор_____

2022 йил «_____» _____

М.Ў.

Қўқон давлат педагогика институти

Ректор _____

2022 йил «_____» _____

М.Ў.

60111800 – Хорижий таълим ва адабиёт (инглиз тили) бакалавриат таълим йўналиши бўйича ишлаб чиқилган

малака талаби мазмуни бўйича ишчи гуруҳи

№	Ишчи гурух раиси ва аъзолари	Аъзоларнинг Ф.И.Ш	Лавозими, илмий даражаси ва унвони	Имзо
1	раис	Х.Ш.Кадиров	Низомий номидаги ТДПУ ўқув ишлари бўйича проректори	
2	раис ўринбосари	А.Мамадалиев	Низомий номидаги ТДПУ Хорижий тиллар факультети декани	
3	аъзо	З.Абдужаббарова	Низомий номидаги ТДПУ Инглиз тили назарияси ва уни ўқитиш методикаси кафедраси мудири	
4	аъзо	О.Юсупов	Низомий номидаги ТДПУ Инглиз тили амалий курси кафедраси мудири	
5	аъзо	Г.Тожиева	Низомий номидаги ТДПУ Инглиз тили назарияси ва уни ўқитиш методикаси кафедраси доценти в.б.	

Ўқув ишлари бўйича проректор Х.Ш.Кадиров

Ўқув-меъёрий ҳужжатларни такомиллаштириш бўлими бошлиғи Б.Дж.Саттарова

Факультет декани А.М. Мамадалиев